NORAKSTS
Lieta Nr.A42738008
AA43-2835-12/2

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2012.gada 1.jūnijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja U.Mihailova,
tiesneses S.Kanenberga un K.Krastiņa,

piedaloties pieteicējai *R.S.*, pieteicējas *R.S.* pārstāvei *S.S.* un atbildētājas Rēzeknes pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Rēzeknes pilsētas domes pārstāvjiem *I.G.* un *I.S.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz *R.S.* pieteikumu par Rēzeknes pilsētas domes 2008.gada 26.septembra lēmuma Nr.470 atcelšanu, sakarā ar Rēzeknes pilsētas domes apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 28.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rēzeknes pilsētas būvvaldes (turpmāk – Būvvalde) 2008.gada 9.aprīļa lēmumu Nr.120 (turpmāk – Sākotnējais lēmums) izskatīta apliecinājuma karte dzīvokļa Nr.21 */adrese/* (turpmāk – Dzīvoklis Nr.21), pārplānojumam un nolemts akceptēt būvniecības ierosinātāja *I.B.* būvniecības ieceri minētā dzīvokļa pārplānojumam.

Blakus esošā dzīvokļa Nr.22 */adrese/* (turpmāk – Dzīvoklis Nr.22), īpašniece *R.S.* 2008.gada 3.jūlijā vērsās Rēzeknes pilsētas domē (turpmāk – Dome) ar iesniegumu, lūdzot atcelt Sākotnējo lēmumu daļā par durvju novietojuma un vēršanās virziena akceptēšanu, kā arī uzlikt par pienākumu Dzīvokļa Nr.21 īpašniekam atjaunot durvju novietojumu un vēršanās virzienu iepriekšējā stāvoklī.

Ar Domes 2008.gada 26.septembra lēmumu Nr.470 (turpmāk – Lēmums) Sākotnējais lēmums atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar turpmāk minētiem apsvērumiem.

[1.1] Valsts ugunsdrošības un glābšanas dienesta Rēzeknes brigāde sniedza Domei skaidrojumu, informējot, ka līdz ar Ministru kabineta 2007.gada 11.decembra noteikumu Nr.866 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 201-07 „Būvju ugunsdrošība”” (turpmāk – Noteikumi Nr.866) stāšanos spēkā (no 2008.gada 1.marta) ir zaudējuši spēku Ministru kabineta 1995.gada 31.oktobra noteikumi Nr.318 „Noteikumi par Būvnormatīvu LBN 201-96 „Ugunsdrošības normas”” (turpmāk – Noteikumi Nr.318), izņemot 5.punkta prasības, kas nosaka, ka dzīvokļu ārdurvis drīkst

būt atveramas gan virzienā uz āru, gan uz telpu iekšpusi. Ministru kabineta 1998.gada 20.oktobra noteikumi Nr.409 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-98 „Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami”” (turpmāk – Noteikumi Nr.409) nereglamentē dzīvokļu ārdurvju vēršanas virzienu. Abi minētie būvnormatīvi neaizliedz dzīvokļu dubulto ārdurvju ierīkošanu. No Noteikumu Nr.866 2.11.punkta izriet, ka evakuācijas ceļš paredzēts tikai cilvēku evakuēšanai, nevis mantas evakuācijai.

[1.2] *R.S.* norādītais likuma „Par dzīvokļa īpašumu” 7.panta iespējamais pārkāpums, ja nav konkretizēts tā saturs un nav norādīta pārkāpuma saikne ar būvniecību reglamentējošo normu prasībām, uzskatāms par civiltiesiska rakstura strīdu, kas izskatāms tiesā civilprocesa kārtībā.

[2] Administratīvajā rajona tiesā saņemts *R.S.* pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Renovācijas rezultātā nomainītas Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis un to vēršanās virziens – pēc renovācijas durvis veras uz kāpņu telpas pusi. Tika mainīts arī durvju novietojums – tās aptuveni par 15-20 centimetriem izbīdītas uz kāpņu laukuma pusi. Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis atvērtā stāvoklī kavē vai vispār liedz *R.S.* iekļūšanu dzīvoklī un izkļūšanu no tā. Savukārt aizvērtā stāvoklī durvis atrodas kāpņu telpas teritorijā.

[2.2] Dzīvokļa Nr.21 īpašniekam bez visu pārējo daudzdzīvokļu mājas dzīvokļu īpašnieku piekrišanas nebija tiesību mainīt durvju novietojumu tādā veidā, ka tiek paplašinātas atsevišķa dzīvokļa robežas, bet tiek samazināts kopīpašumā esošās kāpņu telpas laukums.

[2.3] Domei bija pienākums ņemt vērā Dzīvokļa Nr.21 un Dzīvokļa Nr.22 ārdurvju savstarpējo novietojumu un ievērot samērīguma principu. Dzīvokļa Nr.21 durvis atvērtā stāvoklī praktiski pilnībā aizsprosto izeju no *R.S.* dzīvokļa. Ierīkojot šādas durvis, ir pārkāptas normatīvajos aktos noteiktās ugunsdrošības prasības par minimālo evakuācijas ceļa platumu. Evakuācijas gadījumā Dzīvokļa Nr.21 durvis atvērtā stāvoklī pilnībā nosegs *R.S.* vienīgo evakuācijas ceļu, kas var radīt draudus *R.S.* dzīvībai ugunsgrēka vai citu bīstamu situāciju gadījumā.

[2.4] Dzīvokļa Nr.21 renovācija tika uzsākta un pabeigta bez Būvvaldes akcepta saņemšanas. Akcepta brīdī apliecinājuma kartei trūka obligāto dokumenta rekvizītu – paraksta un sastādīšanas datuma, tādēļ tai nebija juridiska spēka. Minētos trūkumus nevarēja novērst vēlāk.

[3] Rakstveida paskaidrojumos Dome norāda, ka pieteikums ir noraidāms Lēmumā un turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[3.1] Dzīvokļa ārdurvju ailas platība „nepieder” ne dzīvoklim, ne kāpņu telpai, bet gan sienai.

[3.2] Apliecinājuma kartes iesniegšanas datuma dokumentārai pierādīšanai nav nozīmes attiecībā uz pieteicēju, jo Ministru kabineta 1997.gada 1.aprīļa noteikumu Nr.112 „Vispārīgie būvnoteikumi” (turpmāk –

Vispārīgie būvnoteikumi) 40.^{3}punkts dod tiesības būvdarbus veikt arī ar iestādes „piekrišanu klusējot".

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses lēmumu kā trešā persona bez pastāvīgiem prasījumiem lietā pieaicināts Dzīvokļa Nr.21 īpašnieks *I.B.*

[5] Ar Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 28.jūnija spriedumu apmierināts *R.S.* pieteikums un Lēmums atcelts daļā par Dzīvokļa Nr.21 ārdurvju novietojuma un vēršanās virziena maiņu, un uzlikts pienākums Rēzeknes pilsētas pašvaldībai pieņemt Būvniecības likuma 30.panta sestajā daļā paredzēto lēmumu, ņemot vērā spriedumā konstatētos faktus un to juridisko vērtējumu. Spriedums pamatots ar turpmāk minētiem motīviem.

[5.1] Renovācijas rezultātā ir nomainītas Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis un ārdurvju vēršanās virziens – durvis pēc nomaiņas veras uz kāpņu telpas pusi. Pēc nomaiņas durvis atrodas tuvāk kāpņu telpas sienas plaknei par 8,5 cm, un atvērtā stāvoklī gandrīz pilnīgi aizsedz Dzīvokļa Nr.22 durvis, kuru vēršanās virziens ir uz dzīvokļa iekšpusi.

[5.2] Saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 62.4.apakšpunktu un 37.2.apakšpunktu būvniecība bez būvprojekta ir iespējama, ja netiek skartas trešo personu īpašuma tiesības un ja būvniecības darbi atbilst vienkāršotās renovācijas pazīmēm, tostarp netiek skartas koplietošanas telpas. Tad būvniecības process notiek kā vienkāršota renovācija vai vienkāršota rekonstrukcija.

[5.3] Konkrētajā gadījumā strīds ir par būvniecību daudzdzīvokļu mājā, kurā dzīvokļi pieder vairākiem īpašniekiem, tādēļ ir piemērojamas likuma „Par dzīvokļa īpašumu" tiesību normas. Tiesa secināja, ka durvju ailas ekspluatācija ir saistīta ar dzīvokļa, nevis mājas ekspluatāciju, un tā nevar būt kopīpašuma objekts. Ņemot vērā minēto, nav pamatots arī pieteicējas arguments par Civillikuma 1067.-1072.panta un likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 14.panta trešās daļas trešā teikuma piemērošanu. Tādējādi nebija šķēršļu piemērot vienkāršotas renovācijas procesu.

[5.4] Kā uzskata pieteicēja, durvju novietojums un vēršanās virziens konkrētajā situācijā neatbilst ugunsdrošību reglamentējošo tiesību normu prasībām.

Būvnormatīvs visu veidu būvēm, arī renovācijas gadījumam, apstiprināts ar Noteikumiem Nr.866. Konkrētajā situācijā Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis atvērtā stāvoklī aizsedz Dzīvokļa Nr.22 durvis tā, ka paliek brīva Dzīvokļa Nr.22 durvju vērtne 7,5 cm platumā. Tādējādi Dzīvokļa Nr.22 durvju aizsegšanu ietekmē gan Dzīvokļa Nr.21 durvju vēršanās virziena maiņa, gan novietojums durvju ailā par 8,5 cm tuvāk sienas plaknei. Minētā situācija ir pretrunā ar Noteikumiem Nr.866, jo evakuācijas ceļš no pieteicējas dzīvokļa tiek samazināts, neievērojot evakuācijas ceļa minimālo platumu 1000 mm. Arī izvērtējot Dzīvokļa Nr.21 durvju nomaiņu atbilstoši agrāk

spēkā bijušajam normatīvam, evakuācijas ejai noteiktās prasības ir analogas, un konkrētajā situācijā tās ir pārkāptas.

[5.5] Tiesa atzina, ka konkrētajā gadījumā pastāv aizsardzības vērts lietošanas tiesību aizskārums. Pirmkārt, šādu aizskārumu veido spriedumā konstatētā evakuācijas ceļa samazināšana. Otrkārt, dzīvokļa īpašnieka interesēs ir tāda stāvokļa saglabāšana, kurā dzīvokļa lietošanas iespējas netiek pasliktinātas. Dzīvokļa Nr.22 durvju vēršanās virziena un novietojuma izmaiņas aizskar pieteicējas intereses uz sava dzīvokļa lietošanas saglabāšanu nemainīgā veidā, nepakļaujot dzīvokļa lietotājus fiziskai iedarbībai un psiholoģiskam diskomfortam. Līdz ar to Dzīvokļa Nr.21 ārdurvju pārbūve bez Dzīvokļa Nr.22 īpašnieces piekrišanas ir prettiesiska. Minētās pārbūves akcepts, kas galīgo noformējumu ir ieguvis ar Domes lēmumu, ir prettiesisks un tādēļ atceļams.

[6] Par Administratīvās rajona tiesas 2010.gada 28.jūnija spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza Dome, kurā lūdza atcelt tiesas spriedumu, pamatojoties uz turpmāk minētiem argumentiem.

[6.1] Būvvalde ievēroja likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 14.panta trešo daļu un 7.pantu.

[6.2] Lēmums pieņemts, citstarp, ievērojot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Rēzeknes brigādes 2008.gada 28.jūlija skaidrojumu Nr.22/13-190, ka spēkā esošie būvnormatīvi nereglamentē dzīvokļu ārdurvju vēršanās virzienu un neaizliedz dzīvokļu dubulto ārdurvju ierīkošanu.

[6.3] Atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 40.^{6}punktam atbildīgais projektētājs, parakstot apliecinājuma karti, uzņēmās atbildību par būves konstrukciju noturību, koplietošanas inženierkomunikāciju funkcionēšanu, atbilstību paredzētajai funkcijai un normatīvajiem aktiem, kā arī trešo personu īpašuma tiesību ievērošanu.

[6.4] Attiecībā uz pieteicējas argumentu, ka viņai sava dzīvokļa ekspluatācijai nepieciešams Dzīvokļa Nr.21 slieksnis, kā arī uz tiesas secinājumu, ka katra Dzīvokļa Nr.22 durvju lietošana pieteicējai var radīt psiholoģisku diskomfortu, norādāms, ka psiholoģiskā diskomforta paredzēšana un ievērtēšana ar būvniecību saistītu lēmumu pieņemšanas procesā, tiklab kā būvprojekta vai vienkāršotās renovācijas projekta dokumentācijas izstrādāšanas procesā, neizriet no būvvaldes amatpersonu, kā arī projektēšanā sertificēto speciālistu profesionālās kompetences likumdošanā definētā apjoma. Tiesa nav ieguvusi attiecīgajā jomā kompetentu speciālistu atzinumu, kas apstiprinātu vai noliegtu iespējamo pieteicējas psiholoģiskā diskomforta saistību ar veikto durvju pārbūvi un tā novēršanas iespējām, atjaunojot durvju iepriekšējo stāvokli.

[6.5] Tiesa nepamatoti plaši iztulkojusi jēdzienus „citu dzīvokļu īpašnieku intereses" un „traucējumi citiem dzīvokļu īpašniekiem".

[6.6] Tiesa neņēma vērā, ka atbilstoši Būvvaldes 2010.gada 25.maija atzinumam gandrīz pusei dzīvokļu pieteicējas dzīvojamā mājā un tuvējās 4 mājās dzīvokļu ārdurvis ir pārbūvētas.

[7] Izskatot lietu apelācijas instancē, Administratīvā apgabaltiesa ar 2011.gada 5.oktobra spriedumu nolēma apmierināt *R.S.* pieteikumu, atcelt no pieņemšanas brīža Lēmumu daļā par dzīvokļa ārdurvju novietojuma un vēršanās virziena maiņu un uzlikt Rēzeknes pilsētas pašvaldībai pienākumu pieņemt Būvniecības likuma 30.panta sestajā daļā paredzēto lēmumu, ņemot vērā spriedumā konstatētos faktus un to juridisko vērtējumu.

[8] Izskatot Domes kasācijas sūdzību, ar Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2012.gada 26.marta spriedumu atcelts Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 5.oktobra spriedums un lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai Administratīvajai apgabaltiesai. Spriedums, citstarp, pamatots ar turpmāk minētiem motīviem.

[8.1] Attiecināt būvniecības regulējumu uz jebkuru durvju nomaiņu, ja durvis un durvju aile principā netiek pārveidota un neietekmē mājas drošu ekspluatāciju, Senāta ieskatā, būtu pārmērīga kontrole. Konkrētajā gadījumā durvis tika ne tikai nomainītas, bet pārveidotas, turklāt pamatoti var pieņemt, ka tāda veida pārbūve var atstāt ietekmi uz mājas ugunsdrošību. Līdz ar to var uzskatīt, ka trešajai personai veicamie darbi bija jāpaziņo būvvaldei.

[8.2] Nevar pievienoties secinājumam, ka ugunsdrošības noteikumu pārkāpums būtu pamats piemērot citu būvniecības kontroles kārtību (būvatļaujas procesu iepretim vienkāršotas renovācijas akceptam). [..] Ja būvniecība neatbilst publisko tiesību normām, tā nav pieļaujama nedz vienkāršotās renovācijas, nedz būvatļaujas procesa kārtībā.

[8.3] Senāts atzina, ka ir apsverama šobrīd spēkā esošo tiesību normu piemērošana, jo strīds ir par trešās personas tiesībām īstenot būvdarbus, tātad par labvēlīgu administratīvo aktu. Ja atbilstoši šobrīd spēkā esošajām tiesību normām nebūtu pamata liegt īstenot būvniecību, tad būtu apsverams, vai ir samērīgi atzīt, ka būvniecība nav pieļaujama, un likt atjaunot iepriekšējo stāvokli.

[9] Tiesas sēdē Domes pārstāvji apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā un Lēmumā norādītajiem argumentiem.

Pieteicēja un viņas pārstāve apelācijas sūdzību neatzina un pieteikumu uzturēja uz tajā norādītajiem argumentiem.

Trešā persona uz tiesas sēdi neieradās. Trešajai personai par lietas izskatīšanas vietu un laiku tika paziņots, un apgabaltiesa atzina, ka lietu ir iespējams izskatīt bez trešās personas klātbūtnes.

Motīvu daļa

[10] Pārbaudījusi lietas materiālus un noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzība ir pamatota un ka pieteikums ir noraidāms.

[11] No pieteicējas pieteikuma apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja lūdz atcelt Lēmumu un uzlikt Domei pienākumu likt Dzīvokļa Nr.21 īpašniekam atjaunot durvju novietojumu un vēršanās virzienu iepriekšējā stāvoklī.

Apgabaltiesa pārbauda, vai Lēmums ir tiesisks un pamatots un vai ir pamats lemt par pieteicējai labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

[12] Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēja 2008.gada 17.janvāra iesniegumā Būvvaldei (lietas I sējuma 26.lapa) norādīja, ka „gadus 6-8 atpakaļ nomainījās kaimiņš 21.dzīvoklī. Dzīvokli savu viņš sāka pārbūvēt pēc savas patikas. Iebūvēja jaunas koka durvis, kuras taisās virsū manējām durvīm, kaut gan pēc projekta šajā gadījumā viņa dzīvokļa durvis drīkst taisīties tikai uz iekšpusi. [..] Tā es mokos ar visu savu ģimeni jau vairākus gadus. [..] Pagājušajā gadā viņš nomainīja koka durvis pret metāla durvīm, pie tam tās uzstādīja pie pašas malas.”

Apgabaltiesa konstatē, ka Apliecinājuma kartes objekts ir Dzīvokļa Nr.21 pārplānojums (lietas I sējuma 16.lapa). Paskaidrojuma rakstā (lietas I sējuma 18.lapa) norādīts, ka pārplānojuma rezultātā paredzēts nojaukt starpsienu starp vannas istabu un tualeti, izveidojot vienu sanmezgla telpu, izkalt ailas starpsienās starp koridoru un dzīvojamo istabu un starp koridoru un virtuvi, esošās durvju ailas uz virtuvi un istabu aiztaisīt.

No minētā apgabaltiesa secina, ka projektētājas *T.Š.* vadībā veicamā pārbūve neparedzēja Dzīvokļa Nr.21 ārdurvju vēršanās virziena maiņu. Apgabaltiesa konstatē, ka Pārplānotā dzīvokļa plānā (lietas I sējuma 20.lapa) ir norādīts, ka dzīvokļa ārdurvis veras uz āru. Tomēr, izvērtējot kopsakarā pieteicējas 2008.gada 17.janvāra iesniegumā sniegto informāciju, Paskaidrojuma rakstu un dzīvokļa plānu, ir secināms, ka Apliecinājuma karte neparedzēja uz āru veramu durvju ierīkošanu Dzīvoklim Nr.21, jo tās bija ierīkotas jau pirms Apliecinājuma kartes izgatavošanas. Attiecīgi, akceptējot būvniecības ierosinātāja *I.B.* būvniecības ieceri Dzīvokļa Nr.21 pārplānojumam, Būvvaldei nebija pamata lemt par Dzīvokļa Nr.21 ārdurvju vēršanās virziena maiņas tiesiskumu.

Pirmās instances tiesas spriedumā minēts, ka pieteicēja norāda, ka renovācijas rezultātā ir nomainītas Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis. Atbildētājs un trešā persona minēto faktu neapstrīd, kā arī netiek apstrīdēts fakts, ka ir mainīts ārdurvju vēršanās virziens – durvis pēc nomaiņas veras uz kāpņu telpas pusi. Minētais fakts apstiprinās arī ar dokumentiem, proti, Būvvaldē kopā ar apliecinājuma karti iesniegts „Pārplānotā dzīvokļa plāns”, no kura redzams, ka Dzīvoklim Nr.21 paredzēts ierīkot divviru durvis ar vēršanās

virzienu gan uz dzīvokļa iekšpusi, gan uz kāpņu telpu. Lai gan projektētājas *T.Š.* paskaidrojuma rakstā nav norādes uz dzīvokļa durvju nomaiņu, ne atbildētājs, ne trešā persona nav cēlusi iebildumus par to, ka ar Lēmumu Nr.120 cita starp akceptēta arī Dzīvokļa Nr.21 ārdurvju nomaiņa. Līdz ar to tiesa atzīst par pierādītu Dzīvokļa Nr.21 ārdurvju nomaiņu un to vēršanās virziena maiņu renovācijā, kurai atbildētājs ir devis akceptu.

Apgabaltiesa konstatē, ka iebildumus, ka durvju vēršanās virziens ir mainīts pirms pēdējās pārbūves, Dome ir izteikusi arī kasācijas sūdzībā, vienlaikus norādot, ka tiesvedībā tā arī netika konstatēts, kāds ir bijis iepriekšējais durvju stāvoklis, ko nāksies atjaunot pieteicējai labvēlīga sprieduma izpildes gadījumā.

No minētā apgabaltiesa secina, ka no pirmās instances tiesas sprieduma secinājuma, ka renovācijas rezultātā ir nomainītas Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis un netiek apstrīdēts fakts, ka ir mainīts ārdurvju vēršanās virziens, ir cēlies kļūdainais secinājums, ka ar Apliecinājuma karti ir akceptēta durvju nomaiņa un to vēršanās virziena maiņa (durvju pārveidošana).

Līdz ar to apgabaltiesai nav pamata pārbaudīt, vai Dzīvokļa Nr.21 pārbūve, pamatojoties uz Apliecinājuma karti, ir tiesiska, jo tā nerisina pieteicējas norādīto jautājumu par ārdurvju pārveidošanu.

[13] Pieteicēja iebilst, ka, nomainot Dzīvokļa Nr.21 durvis, trešā persona *I.B.* ir samazinājis kopīpašuma platību, proti, ir rīkojies ar pie dzīvokļa īpašumiem piederošo kopīpašumā esošo daļu Dzīvokļa Nr.21 ārdurvju durvju ailes paplašināšanu. Pieteicēja uzsver, ka ir mainīts Dzīvokļa Nr.21 durvju novietojums, ar minēto saprotot aizvērtas durvju vērtnes iegrimuma dziļumu durvju ailā attiecībā pret sienas plakni. Attiecībā uz minētajiem iebildumiem apgabaltiesa norāda turpmāk minēto.

Pieteicēja norāda, ka, nomainot Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis, tika izmainīts arī to novietojums – durvis aptuveni par 15-20 centimetriem izbīdītas uz kāpņu laukuma pusi, salīdzinot ar iepriekšējo stāvokli.

Senāts spriedumā šajā lietā atzina, ka attiecināt būvniecības regulējumu uz jebkuru durvju nomaiņu, ja durvis un durvju aile principā netiek pārveidota un neietekmē mājas drošu ekspluatāciju, būtu pārmērīga kontrole.

Ar Domes pilnvarotās personas rakstveida atzinumu, balstoties uz apsekošanas rezultātiem un citu dzīvojamās mājas */adrese/* dzīvokļu salīdzinošo izpēti, par ticamu atzīts Dzīvokļa Nr.21 izvirzījums tuvāk kāpņu telpas sienas plaknei par 8,5 cm (lietas I sējuma 174. un 175.lapa).

Novērtējot savstarpēji pretrunīgās lietas dalībnieku sniegtās ziņas par Dzīvokļa Nr.21 durvju izvirzījuma apmēriem, apgabaltiesa dod priekšroku Domes pilnvarotās personas rakstveida atzinumā norādītajam apmēram – izvirzījums par 8,5 cm salīdzinājumā ar stāvokli pirms durvju nomaiņas. Minētais rezultāts ir balstīts uz salīdzinošiem un uzskatāmiem mērījumiem.

Apgabaltiesa nekonstatē, ka Dzīvokļa Nr.21 izvirzījums tuvāk kāpņu telpas sienas plaknei par 8,5 cm varētu ietekmēt mājas drošu ekspluatāciju,

tostarp, ugunsdrošības noteikumus. Nav konstatējams arī, ka durvju aile principā tikusi pārveidota.

No likuma „Par dzīvokļu īpašumu" 3.panta pirmās daļas izriet, ka pie dzīvokļa īpašumiem piederošās kopīpašumā esošās daļas (turpmāk – kopīpašuma daļa) sastāvā ir tādi objekti, kuri: 1) ir funkcionāli nedalāmi saistīti ar mājas ekspluatāciju; 2) nepieder pie dzīvokļa.

Šādu objektu skaitā var būt kāpņu telpas, kā arī durvis (piemēram, kāpņu telpas ārdurvis).

Līdz ar to pieteicējas iebildumi, ka Dzīvokļa Nr.21 ārdurvju ailes izbūve ir samazinājusi kopīpašuma platību un tādējādi aizskārusi kopīpašuma daļu īpašniekus, ir risināms civiltiesiskā kārtībā.

[14] Atbilstoši Būvniecības likuma 1.panta 2.punktam dokuments, kas apliecina tiesības veikt objekta būvdarbus, ir būvatļauja. Saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 62.4.apakšpunktu būvprojekts un būvatļauja nav nepieciešama šo noteikumu 37.punktā minētajos gadījumos.

Senāta spriedumā šajā lietā atzīts, ka, skatot kopsakarā Vispārīgo būvnoteikumu 37., 37.^{2} un 37.^{3}punktu, redzams, ka, piemēram, logu nomaiņa vispārīgi ir būvdarbi, bet šobrīd tiesiskais regulējums skaidri noteic, ka, izņemot noteiktus gadījumus, logu nomaiņai vien nav nepieciešama pat vienkāršotas renovācijas apliecinājuma karte. Senāta ieskatā, varētu būt mērķtiecīgi būvniecības regulējumam, respektīvi, būvvaldes kontrolei, vispārīgi pakļaut arī ārdurvju kā vizuālu mājas ārējā veidola elementu pārveidi. Un gan attiecībā uz dzīvokļu ārdurvīm, gan attiecībā uz mājas ārdurvīm būtu mērķtiecīgi durvju pārveidi pakļaut kontrolei tā iemesla dēļ, ka durvju novietojuma un vēršanās izmaiņas, kā redzams no apgabaltiesas piemērotā Būvju ugunsdrošības normatīva, var ietekmēt būves ugunsdrošību. Taču attiecināt būvniecības regulējumu uz jebkuru durvju nomaiņu, ja durvis un durvju aile principā netiek pārveidota un neietekmē mājas drošu ekspluatāciju, Senāta ieskatā, būtu pārmērīga kontrole.

Senāts konstatēja, ka šajā konkrētajā gadījumā durvis tika ne tikai nomainītas, bet pārveidotas, turklāt pamatoti var pieņemt, ka tāda veida pārbūve var atstāt ietekmi uz mājas ugunsdrošību. Līdz ar to var uzskatīt, ka trešajai personai veicamie darbi bija jāpaziņo būvvaldei.

No minētā ir secināms, ka *I.B.*, mainot durvju vēršanās virzienu Dzīvokļa Nr.21 ārdurvīm, veicamie darbi bija jāpaziņo būvvaldei.

[15] Viens no administratīvā akta pārsūdzēšanas pamatiem, ko norādījusi pieteicēja, ir viņas īpašuma netraucētas lietošanas aizskārums pēc Dzīvokļa Nr.21 durvju nomaiņas. Pieteicējas ieskatā Dzīvokļa Nr.21 durvju vērtnes novietojums un vēršanās virziens nesamērīgi ierobežo piekļuvi viņas dzīvokļa durvju slēdzenei, kā arī pakļauj viņu draudiem saņemt sitienus ar kaimiņu dzīvokļa durvīm. Durvju savstarpējais novietojums un vēršanās virzieni ir tādi, ka tieši pieteicēja ir spiesta gaidīt, kad, personām ienākot vai

izejot, tiks aizvērtas Dzīvokļa Nr.21 durvis. Kā uzskata pieteicēja, durvju novietojums un vēršanās virziens konkrētajā situācijā neatbilst ugunsdrošību reglamentējošo tiesību normu prasībām.

Apgabaltiesa uzskata, ka pieteicēja uz viņas īpašuma netraucētas lietošanas aizskārumu ir norādījusi vienīgi saistībā ar apstākli, ka ir nomainīts materiāls, no kura izgatavotas Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis, t.i., metāls. Pieteicēja nemin apstākli, ka viņai kaimiņa durvju vēršanās virziens ir traucējis jau 6-8 gadus, t.i., tad, kad Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis bija izgatavotas no koka.

No minētā apgabaltiesa secina, ka pieteicējas norādītais īpašuma netraucētas lietošanas aizskārums ir uzskatāms par civiltiesiska rakstura strīdu, jo ārdurvju materiāla nomaiņa neietilpst būvniecību reglamentējošo normu prasībās.

[16] Pamatojoties uz minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas pieteikums daļā par Lēmuma atcelšanu ir noraidāms.

[17] Būvniecības likuma 16.panta pirmā daļa paredz, ka būvdarbus drīkst veikt tikai saskaņā ar pašvaldības akceptētu būvprojektu, izņemot gadījumus, kas paredzēti Vispārīgajos būvnoteikumos, kas savukārt paredz būvniecības ieceres saskaņošanu būvvaldē (noteikumu 37.punkts).

Apgabaltiesa secināja, ka *I.B.*, mainot durvju vēršanās virzienu Dzīvokļa Nr.21 ārdurvīm, veicamie darbi bija jāpaziņo būvvaldei.

Apgabaltiesa konstatē, ka *I.B.* to nav darījis un par iespējamo nelikumīgo būvniecību Būvvalde un Dome ir uzzinājusi no pieteicējas 2008.gada 17.janvāra iesnieguma Būvvaldei un apstrīdēšanas iesnieguma Domei.

Līdz ar to apgabaltiesa izvērtē, vai Dzīvokļa Nr.21 ārdurvju pārbūve ir uzskatāma par prettiesisku būvniecību, t.i., vai durvju vēršanās virziena maiņa ir ietekmējusi mājas drošu ekspluatāciju, un lemj, vai Domei ir uzliekams pienākums pieņemt lēmumu par *I.B.* veiktās būvniecības seku novēršanu, iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu, atjaunojot iepriekšējā stāvoklī durvju vēršanās virzienu.

[18] Senāts spriedumā šajā lietā norādīja, ka, izskatot lietu atkārtoti, ir apsverama šobrīd spēkā esošo tiesību normu piemērošana, jo strīds ir par trešās personas tiesībām īstenot būvdarbus, tātad par labvēlīgu administratīvo aktu. Ja atbilstoši šobrīd spēkā esošajām tiesību normām nebūtu pamata liegt īstenot būvniecību, tad būtu apsverams, vai ir samērīgi atzīt, ka būvniecība nav pieļaujama, un likt atjaunot iepriekšējo stāvokli.

Apgabaltiesa konstatē, ka Ministru kabineta 2009.gada 3.februāra noteikumu Nr.102 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 211-08 "Daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamie nami"" (ar grozījumiem, kas stājās spēkā no 2012.gada 1.jūnija) 67.[1]punktā noteikts, ka evakuācijas ceļa platums un evakuācijas izejas durvju brīvais platums dzīvokļos nav normēts.

Ņemot vērā minēto, apgabaltiesa atzīst, ka normatīvais regulējums neparedz prasības izejas platumam izkļūšanai no dzīvokļa (nav regulēts brīvās ejas minimālais platums). Līdz ar to Būvvaldei un Domei nav tiesiska pamata prasīt, lai Dzīvokļa Nr.21 ārdurvis atvērtā veidā nodrošinātu noteiktu ejas platumu izkļūšanai no Dzīvokļa Nr.22.

[19] Pamatojoties uz minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas pieteikums arī daļā par pienākuma uzdošanu Domei izdot labvēlīgu administratīvo aktu ir noraidāms. Līdz ar to pieteicējas pieteikums ir noraidāms pilnā apjomā.

[20] Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir kļūdaini novērtējusi lietas faktiskos apstākļus un taisījusi nepareizu spriedumu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt *R.S.* pieteikumu par Rēzeknes pilsētas domes 2008.gada 26.septembra lēmuma Nr.470 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Spriedumu 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja *(paraksts)* U.Mihailova

Tiesneses *(paraksts)* S.Kanenberga

(paraksts) K.Krastiņa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās apgabaltiesas tiesnese U.Mihailova
Rīgā, 2012.gada 1.jūnijā